

Κατεχόμενα χωριά της επαρχίας Αμμοχώστου από τα οποία κατάγονται παιδιά της Ε'2

«Το χωριό από το οποίο κατάγομαι είναι η **Βοκολίδα**. Το όνομά του προέρχεται από το αρχαίο όνομα «Βουκολίς». Είναι στην επαρχία Καρπασίας και τα γειτονικά χωριά είναι ο Άγιος Θεόδωρος, η Κώμα του Γυαλού. Οι κύριες ασχολίες των κατοίκων πριν από την τουρκική εισβολή ήταν η γεωργία και η κτηνοτροφία. Οι περισσότεροι έκτρεφαν αγελάδες στις απέραντες πεδιάδες που είχε το χωριό.

Οι εκκλησίες που είχαν στο χωριό ήταν ο Άγιος Γεώργιος και η Αγία Θέκλα. Το πανηγύρι του χωριού γινόταν στις 23 Απριλίου, του Αγίου Γεωργίου. Ο παππούς μου θυμάται στο πανηγύρι του χωριού που άναβαν τους φούρνους και έψηναν οφτό κλέφτικο. Έκαναν κούρσες με γαϊδούρια και έπαιζαν «τραππίθκια», ένα παιχνίδι με τα πόδια.

Η Βοκολίδα ξεχώριζε για την καταγάλανη θάλασσα, τη χρυσή αμμουδιά της, το όμορφο λιμανάκι με τις ψαρόβαρκες. Ήταν ένα διαμάντι, ένα στολίδι για τους ξένους που ερχόντουσαν για να τα δουν.

Σοφοκλής Σοφοκλέους

«Το **Τρίκωμο** είναι κοινότητα της επαρχίας Αμμοχώστου. Τα γειτονικά χωριά είναι τα Άρδανα, ο Άγιος Ιάκωβος, ο Άγιος Ανδρόνικος και το Μπογάζι.

Στο Τρίκωμο υπήρχε η εκκλησία της Παναγίας της Ελεούσας και του Αγίου Γεωργίου. Επίσης υπήρχαν δώδεκα παρεκκλήσια. Στο Τρίκωμο γινόταν μεγάλο πανηγύρι προς τιμήν του Αγίου Γεωργίου. Ακόμη, το καλοκαίρι οι κάτοικοι οργάνωναν μεγάλο φεστιβάλ, το οποίο περιλάμβανε παραδοσιακούς χορούς και έθιμα.

Το Τρίκωμο ξεχώριζε από τα γύρω χωριά, γιατί είχε Γυμνάσιο και κινηματογράφο. Οι κάτοικοι ασχολούνταν με τη γεωργία και τη κτηνοτροφία. Πολλοί από τους κατοίκους του ήταν μορφωμένοι και εργάζονταν στις Δημόσιες Υπηρεσίες ως γιατροί και δάσκαλοι.

Αγγελική Πολυβίου

Το χωριό **Λιμνιά** βρίσκεται στην επαρχία Αμμοχώστου. Τα γειτονικά χωριά του είναι η Αλόα, ο Άγιος Σέργιος, το Αρναδί, οι Στύλλοι. Το όνομά του το πήρε από τα λιμνάζοντα νερά της βροχής που συγκεντρώνονταν στο χωριό. Οι κάτοικοι πριν την τουρκική εισβολή ασχολούνταν κυρίως με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την εκτροφή αλόγων για τον ιππόδρομο.

Στα Λιμνιά υπήρχαν δύο εκκλησίες, μια του Αγίου Νικολάου και μία του Αγίου Γεωργίου, οι οποίες ήταν φημισμένες για τα ξυλόγλυπτα τους εικονοστάσια και τις πολλές τους εικόνες. Στο πανηγύρι του Αγίου Γεωργίου που γινόταν στις 23 Απριλίου, διοργανώνονταν διάφορα παραδοσιακά παιχνίδια έξω στην αυλή της εκκλησίας, όπως και ιπποδρομίες επειδή υπήρχαν πολλά άλογα στο χωριό.

Από τα Λιμνιά καταγόταν ο ποιητής Παντελής Μηχανικός και ο Μητροπολίτης Κιτίου Νικόδημος Μυλωνάς.

Παναγιώτης Ανδρέου

Το κατεχόμενο χωριό της γιαγιάς μου είναι η **Άσσια**, που βρίσκεται στη Μεσαορία, της επαρχία Αμμοχώστου. Τα γειτονικά χωριά είναι η Αφάνεια, η Βατυλή και η Λύση. Οι κάτοικοι, πριν την τουρκική εισβολή ήταν γεωργοί, κτηνοτρόφοι και εργάτες. Οι περισσότερες γυναίκες ασχολούνταν με τα ασιώτικα κεντήματα.

Οι εκκλησίες που είχε το χωριό ήταν του Αγίου Γεωργίου, του Τιμίου Προδρόμου και της Παναγίας της Ελεούσας του 15^{ου} αιώνα, που τώρα ανήκει στην UNESCO. Στις 29 Αυγούστου γινόταν το πανηγύρι του Τιμίου Προδρόμου. Μαζευόταν όλο το χωριό κι έρχονταν και απ'πο άλλα χωριά για να πουλήσουν ξηρούς καρπούς, γλυκά και πολλά άλλα. Στις 23 Απριλίου γινόταν το πανηγύρι του Αγίου Γεωργίου, όπου τα παιδιά έπαιζαν παραδοσιακά παιχνίδια.

Το δημοτικό σχολείο της Άσσιας χτίστηκε το 1935 και ήταν εξατάξιο. Κάτι που πρέπει να γνωρίζουμε είναι ότι η Άσσια είναι το χωριό του Μιχαήλ Κάσσιαλου, ενός λαϊκού ζωγράφου, που έκανε την Κύπρο και την Άσσια γνωστές με τις εκθέσεις του στο εξωτερικό. Δυστυχώς, η Άσσια είναι το χωριό με τους περισσότερους αγνοούμενους.

Όλες αυτές τις πληροφορίες τις πήρα από τη γιαγιά μου, που συνέχεια μας μιλά για το κατεχόμενο χωριό της. Εύχομαι σύντομα η Κύπρος να ελευθερωθεί και οι πρόσφυγες να επιστρέψουν στα σπίτια τους.

Αλέξανδρος Κονταρίνης

«Η **Λύση** ήταν ένα από τα μεγαλύτερα χωριά της Κύπρου, πριν την τουρκική εισβολή. Βρίσκεται στην επαρχία Αμμοχώστου, στην πεδιάδα της Μεσαορίας. Τα γειτονικά χωριά ήταν η Κοντέα, η Βατυλή, η Άσσια. Οι κύριες ασχολίες των κατοίκων ήταν η γεωργία και η κτηνοτροφία.

Η πιο μεγάλη εκκλησία του χωριού ήταν η εκκλησία της Παναγίας της Λύσης. Ξεχώριζε για την πολύ όμορφη και ξεχωριστή αρχιτεκτονική της και χτίστηκε με τη βοήθεια πολλών χωριανών. Στις 8 Σεπτεμβρίου γινόταν στην αυλή της εκκλησίας μεγάλο πανηγύρι. Έρχονταν πολλοίπραματευτάδες από διάφορα χωριά της Κύπρου, για να πωλήσουν τιςπραμάτειες τους.

Από τη Λύση καταγόταν και ο ήρωας Γρηγόρης Αυξεντίου. Υπήρχαν πολλά μνημεία στην είσοδο και στην πλατεία του χωριού.

Ένα από τα πιο γνωστά έθιμα ήταν το ζύμωμα των κουλουριών τα Χριστούγεννα και το Πάσχα. Ένα έθιμο που το κρατούν μέχρι και σήμερα. Επίσης οι Λυσιώτες φημίζονταν για την καθαριότητά τους και έπαιρναν το πρώτο βραβείο σε διαγωνισμούς.

Στη Λύση λειτουργούσαν δύο Δημοτικά σχολεία και ένα Γυμνάσιο. Επίσης, το πρώτο αγροτικό σωματείο «Αναγέννησις», όπως και το πρώτο αθλητικό σωματείο «Ασίλ».

Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Χριστίνα Παρασκευά, Αγάπη Γεωργίου

«Ο **Μαραθόβουνος** βρίσκεται στην επαρχία Αμμοχώστου, κοντά στην Βιτσάδα και την Άσσια. Οι κάτοικοι ασχολούνταν με το εμπόριο και ήταν άνθρωποι εργατικοί και προοδευτικοί.

Η εκκλησία του χωριού ήταν αφιερωμένη στον προφήτη Ηλία και χτίστηκε από μαστόρους του χωριού και ξένους.

Το όνομά του το πήρε από το λόφο(βουνούι) που ήταν κτισμένο το εκκλησάκι του προφήτη Ηλία και από το μάραθο που υπήρχε εκεί στα παλιά χρόνια.

Στο χωριό υπήρχε ένας αστυνομικός σταθμός, ένα σινεμά, ένας μύλος για να αλέθει το σιτάρι και ένα μεγάλο Δημοτικό Σχολείο. Πριν από την εισβολή είχε 2500 κατοίκους».

Μάριαμ Ανδρέου

